

Izhaja vsak de-
lavnik popoldne

CENE PO POŠTI:

za celo leto K 144—
za pol leta K 72—**NOVIČAS**Uredništvo in upravnštvo v Ko-
pitovjevi ulici št. 6 — Telefon
uredništva št. 50 — Telefo-
n upravnštva št. 328 —

CENE PO POŠTI:

za četrt leta K 36—
za en mesec K 12—V UPRAVI STANE MESEČNO K 10— **DELAVSKI LIST** POSAMEZNA ŠTEVILKA 80 VIN.

Dr. A. Gosar.

Nauk za nas.

Vzglede sv. Frančiška Asiškega, njegovega socialnega delovanja in njegovih uspehov nam odkriva glavne hibe modernega socialnega gibanja ter nam daje dober nauk, kako in kaj je tudi nam storiti, ako nečemo, da ne bo prazno v tem pogledu vse naše delo.

Najprej: Frančišek ni reformiral toliko zaradi socialne reforme same na sebi, kot pa zato, da bi človeka odtrgal od zemlje ter obrnil njegov pogled navzgor k večni Resnici in Pravici, Lepoti in Ljubezni. — Materialistični socializem in komunistizem tega ne razumeta in ne moreta razumeti — dasi tudi ta dva čitita in polagoma uvidevata vso socialno nezmožnost materializma ter iščeta rešitve v nejasni in nedoločeni morali brez Boga — treba pa nujno, da razumemo in se postavimo na temelj — ne samo v teoriji, marveč tudi v praksi — naš krščanski socializem. Vse naše socialno mišljenje in delovanje se mora vršiti »sub specie aeterni« — s pogledom na večnost, na Boga.

V socialnem življenju se zgodi mnogokrat podobno kot v ostali naravi, kjer vladajo samo nespremenljivi naravni zakoni. Ako hočeš težak voz, ki je običal na napeti cesti, premakniti z mesta ter ga speljati navzgor, tedaj nagibljše oje seminjalja in če ne gre drugače, ga okreneš čisto v stran, proti cestnemu jarku, dobro vedoč, da voz navzdol rajši teče kot pa navkreber. In potem potegneš. Ne, da bi hotel zapeljati voz v cestni jarek, marveč da takoj potem, ko se je premaknil in stekel, okreneš oje zopet naravnost po cesti ter popelješ voz dalje, kar se ti z istimi močmi drugače ne bi posrečilo.

Tako nekako je tudi s krščanskim socializmom. Po končani katastrofi svetovne vojne je nastala nova doba, ki je zahtevala novo orijentacijo. Zaostali voz krščanskega socialnega pokreta, ki je med vojno običal na poti razvoja, je bilo treba zopet spraviti v tek ter ga popeljati navzgor po strmi poti novih, modernih socialnih idej. Naravno, da je bilo treba v tej dobi neobičajno naglega razvoja hitrega dela. Voz je moral z mesta naprej. Ker pa se je vsled vojne vpliva in skrajno razravnanih socialnih razmer ves svet vtaapljal v materializem, zato so tudi pri krščanskem socialnem gibanju stopile v ospredje najprej materialistične zahteve delavstva in drugih socialno prikrajšanih slojev. Šlo je za življenje, za obstanek in tu se mnogi niso dosti menili ali si ga zagotovijo s pomočjo krščanskega ali morda materialističnega socializma, ali celo komunističnega. Tako se je nujno zgodilo, da je voz krščanskega socializma — navidezno vsaj — krenil v stran in navzdol proti cestnemu jarku materializma. Toda voz je stekel in gibanje gre svojo pot. Na nas pa je, da ga naravnoma naravnost po cesti, ki vodi do našega cilja. Ponavljam: vse naše socialno mišljenje in delovanje se mora vršiti »sub specie aeterni«, s pogledom navzgor k Očetu.

Videli smo dalje: Frančišek ni govoril o socialnih pravicah, povdarjal je le dolžnosti, mi pa delamo ravno narobe. Zato sejemo le prepogosto razpor in sovražstvo tam, kjer je Frančišek gojil slogo in ljubezen. Frančišek je učil samozatajevanje, mi pa razkladamo človeku venomer le njegove potrebe ter mu vzbujamo in netimo njegovo poželenje.

To in še marsikaj podobnega nam odkriva primera med socialnim delovanjem sv. Frančiška in našim »krščanskim« socialnim pokretom. Nauk iz tega je jasen. Važno pa je, česa nam je treba, da se bomo ravnali po njem.

Frančišku je bilo lahko, kajti vsaka njegova beseda je našla potrdilo in dokaz v njegovem življenju. Tega nam manjka, zato nam je težko hoditi po poti, ki nam jo kaže njegov vzgled.

Kdo bo govoril o dolžnostih nas vseh do bližnjega in družbe, če pa so naša srca polna zahtev? Kdo bo priporočal delo, če pa se mu sam najraje izogne ter ga naprti

svojemu bratu, kjerkoli le more? Kdo bo z uspehom pridigoval samozatajevanje, skromnost in morda celo uboštv, če pa je njegovo srce polno pohlepa po blagu in vživljanju in — če njegovo življenje pobija njegove besede? Kdo bo gojil slogo in ljubezen med poedinici in med stanovci, če je pa sam neizprosno sovražnik vsakega, kdor bi ga omejeval v brezmejnem zbiranju tvarnih dobrin? — — —

Jasno, življenja v skladu z načeli in nauki pravega krščanskega socializma je treba. Pri sebi, v svoji notranjosti moramo najprej pričeti in šele potem, ko bomo reformirali sebe, bomo sposobni reformirati svet. To velja za vsakega poedinca med nami, to velja zlasti tudi za stranko v celoti.

Dejanja je treba, zakaj brez njega nimajo naše besede in naši programi zdravilne moči. Program, ki je resno mišljen in

ni samo sladkor, vaba ali prazna utopija, mora vsak njegov učenik in apostol najprej sam pri sebi izvajati. S svojim življenjem mora izpričati, da trdno veruje vanj in z dejanjem mora dokazati njegovo praktično izvedljivost. Kdor tako stori, tistemu je uspeh zagotovljen. Frančiškov vzgled, ki ni bil nič bolj verjeten, kot je naš krščanski socializem, nam to potrjuje. Razume pa se, če hočemo svoj program uresničiti, ga moramo vsi izvajati celega in ne samo tistih točk, ki so komu ljubše.

Kdor tega ne razume ter se noče po tem ravnati, zanj ne bi smelo biti mesta v naših vrstah.

Kratko: Vzglede, ki nam ga je zapustil sv. Frančišek Asiški, sili tudi nas, da s svojim vzgledom podpremo svoj nauk, zakrščanski socializem ni teorija, mar kos življenja in le tisti, ki ga sam živijo, tudi z uspehom učijo.

Ljubljanska demokratska trdnjava padla.**Volitev ljubljanskega župana in podžupana.**

Včeraj popoldne se je v Ljubljani po 40 letih zrušila oblast liberalno-demokratske gospode. Z včerajšnjim dnem je stopilo na magistrat ljudstvo, katero je 40 let trpelo pod vlado kapitalistične buržoazije. Včerajšnji dan je padla največja in najmočnejša trdnjava centralizma. Stranke opozicije so vrgle demokratskega kandidata, dosedanjega dolgoletnega podžupana dr. Trillerja, ki je moral okusiti, kako so pospešili razkroj nekdanj vsemogočnega liberalne stranke centralistični pustolovci pod okriljem dr. Žerjave, Pribičevića in »Jadranske banke«. Ze zadnjih smo povedali, da bo dr. Triller le številni kandidat liberalcev in da takega zaključka svoje politične kariere od strani svoje stranke ni zaslužil. Toda nas ne morejo zanimati osebe, nam je šlo za stvar.

Odborniki Ljudske stranke so morali imeti pred očmi dvojce: 1. Protijudska, protisocialna in kapitalistična vlada v Ljubljani mora pasti. 2. Pasti pa mora tudi trdnjava centralistične sile na Slovenskem, kjer je slovensko ljudstvo enodušno zbrano v armadi, ki hoče svojo samoupravo.

To dvojce je bilo merodajno. In zato so odborniki Ljudske stranke oddali svoje glasove za narodnega socialisto. Lahko bi bili glasovali tudi za komunističnega župana. Tega niso storili, ne ker bi jim bilo morda narodni socialisti bližji ko komunisti, marveč zato, ker bi bil komunistični župan pomenil — komisarja. Zato so oddali svoje glasove za narodnosocialnega župana in za socialdemokratskega podžupana. S tem je bil dosežen dvojni namen: poražena je bila protisocialna in protijudska kapitalistična stranka, poražena njena centralistična politika.

To se je zgodilo skoro spontano, brez vsakih paktov in kompromisov. Ljudska stranka ni iskala nobenih strankarskih ali osebnih profitov; za svoje bodoče delo v občinskem svetu so njeni zastopniki popolnoma svobodni in nevezani. Edina smernica jim je strankin načelni program in potrebe ljudstva.

V kolikor bodo ostale stranke opozicije, ki so včeraj stale v eni fronti proti demokratom, to stališče Ljudske stranke upoštevale in rešpektirale, v toliko bo tudi vnaprej mogoče skupno, stvarno delo za gospodarsko-socialno povzdigo ljubljanskega ljudstva.

Ko je »Slov. Narod« v torek pisal o volitvah, se je še tolažil z narodnimi socialisti. Dejal je na koncu: »Menimo, da bo zmagala pamet in trezen prevdarek.« In to se je zgodilo. Zmagala je zdrava pamet slovenskega ljudstva.

In zato se včerajšnjega dne iz srca veselimo!

Potek seje.

Včeraj ob petih popoldne se je vršila prva seja novoizvoljenega ljubljanskega občinskega sveta, določena za volitev župana. Občinski svetniki so bili zbrani polnoštevilno in so prišli v posvetovalnico v skupinah z znaki v gumbnicah: Zastopniki SLS so nosili bele nageljne, socialisti in komunisti rdeče, narodni socialisti pa

kjerkoli je to možno, ustvarjajo skupno fronto proti reakciji in onim strankam, ki to reakcijo podpirajo.

Živela popolna samouprava dežel in vasi!

Živela svoboda govora, tiska, zborovanja in združevanja!

Doli s centralistično reakcijo!

Živelo ujedinjenje slovenskega, hrvaškega in srbskega delavnega ljudstva!

Župan — Anton Pesek.

Začela se je ožja volitev, ki je izpadla tako-le: Oddanih vseh 48 glasov; dobil je Anton Pesek 28 glasov, dr. Triller 19; ena glasovnica se je glasila na dr. Periča in je bila neveljavna.

Predsednik Jeglič je proglasil, da ja izvoljen za župana z absolutno večino glasov g. Anton Pesek. Le-ta izjavi, da izvolitev sprejme. Vtis tega izida je bil velik: Vsi so čutili važnost trenutka, ko je občinska oblast v Ljubljani po dobrih 30 letih končno prešla v druge roke. Demokratski člani občinskega sveta so bili težko pobiti

Volitev podžupana.

Nato se je vršila volitev podžupana, ki je padla ta-le uspeh: socialni demokrat dr. Perič je dobil 29 glasov in je bil izvoljen. Globoko užaljeni demokrati in samostojni kmet so oddali prazne glasovnice.

Zbornica in galerija sta izid volitev vabno pozdravljali.

Seja se je zaključila.

Predsednik Jeglič je ob 5. uri 50 minut z magistratnega balkona razglasil množici izid volitev.

VLADA POPUSTI KOMUNISTOM.

Belgrad, 9. junija. (Izv.) Jutri poteče rok, ki so ga stavili komunisti vladi, da odgovori na njihove zahteve. V političnih krogih se govori, da je vlada pripravljena v gotovi meri tem zahtevam ugoditi, ker bi v nasprotnem slučaju komunisti skoraj gotovo zapustili konstituanto, kar bi precej slabo uplivalo na situacijo.

ITALJANI IZPRAZNUJEJO DALMACIJO.

Šibenik, 9. junija. (Izv.) Včeraj so prispeli semkaj podpredsednik pokrajinske vlade za Dalmacijo, dr. Desnica, general Milojevič, podpolkovnik Nežić in predstavniki naših vojaških in civilnih oblasti. Nadalje so prispeli tudi italijanski vojaški in civilni zastopniki, med njimi načelnik mesta Zadra Madirazza. Včeraj dopoldne so se po oficijelnih pozdravih sestali v »Circulo ufficiale« k pogajanju glede evakuacije Dalmacije. V kolikor je znano so se določili sledeči termini: Dne 20. t. m. bodo Italijani izpraznili teritorij na desni obali reke Krke, 22. t. m. teritorij do Vrhpolja in Šibenik in 23. t. m. ostale predele zasedene Dalmacije. Italijansko vojaštvo se pripravlja na odhod in tudi z naše strani se je vse ukrenilo za prevzetej uprave v novoosvojenih krajih.

Politični dogodki.

⊕ Pobitost demokratov. Demokratje so do zadnjega upali, da bodo uspeli. Računali so na politično moč soc. dem. A. Kristana in morda še na druge faktorje, ki se naši vednosti odtegujejo. Ko je vstal pred ožjo volitvijo Vencajz, da prebere svojo izjavo, je eden od demokratov polglasno vzdihnil: »Aha, tale bo pa za nas govoril!« Kako razočaranje po glasovanju! Ko so demokratski občinski svetniki odhajali po stopnjicah, je eden od njih vzkliknil: »Tega je sam ta preklet »Juter« krivil!« Na »Jutrova« in Žerjavov račun so snoči liberalci izrekli nebroj kletvic. Dr. Žerjava dolže, da je s svojo trmasto politiko potisnil v ozadje stare in izkušene moze in da je s svojo belgrajsko politiko stranko spravil ob ves kredit. »Jutru« pa dalje očitajo, da je s svojo gonjo proti Pesku preprečilo združitev demokratov in narodnih socialistov. Nič manj ko poraz na magistratu pa ne bo liberalcem zadelo to, da je — kakor poroča »Jugoslavija« — Praprotnik odstavljen od ravnateljstva Jadranske banke. Včeraj je došel v Ljubljano generalni ravnatelj Jadranske banke g. Kamenarovič in odstavil ravnatelja Praprotnika. Ta sicer radi tega ne bo šel beračiti, pač pa »Jutro« izgubi v njem močno bankno oporo. Tako gre liberalcem vse narobe. Kdo ne bi bil potem pobit in obupan?!

Kaj je danes pošteno. Sarajevska »Hrvatska Sloga« piše: Danes je pri nas pošteno, da reven narodni poslanec, ko postane minister, v par mesecih nagradi nekaj milijonov in nekaj dyo- in trinadstropnih hiš. Da narodni poslanci nikoli ne posredujejo na korist svojih volivcev, ako ne dobe za to »napitnine«. Narodni poslanci so v prvi vrsti poslanci za svoje žepce, za banke in delniška društva. Da načelniki v ministrstvih nabavljajo potrebščine od tvrdk, ki dajejo masten skonto. Da se carinarji po dveh službenih letih umaknejo v zasebno življenje in žive od rente. Da narodni voditelji postanejo tihotapeci in izvoznikarji. Da draginja vsak dan raste. Da si dajo narodni mučeniki svoje mučeništvo z zlatom plačevati. Kdor pa je pošten in reven, velja za tepca in osla. Taka je danes morala v naši višji družbi. Samo tega ne smemo misliti, da je tako samo pri nas in da je drugje boljše.

Zahteve italijanske ljudske stranke. Italijanska ljudska stranka je sklenila posredovati na vladi za to, da se z novo žetvijo upostavi popolna svoboda trgovine, da se razpuste vse revizijske komisije in vsi aprovizacijski odbori po deželi, ki so se povečini izpremenili v gnezda dobičkar-skih kupcij in politične špekulacije. Domačemu žitu naj se zavaruje določena cena z začasno carino na uvoz. V parlamentu bo ljudska stranka predložila več zakonskih načrtov, predvsem o ustanovitvi pokrajinskih kmetijskih zbornic, o latifundijah na jugu in v Siciliji, o rudnikih; delala bo za pospešenje načrtov o šolstvu, o vrhovnem delovnem svetu, o priznanju delavskih sindikatov in več drugih.

Dnevni dogodki.

— **Za župana v Višnji gori** je izvoljen pristaš SLS g. Fugeč. Od svetovacev sta dva pristaša SLS, eden pa JDS.

— **Orlovski tabor Kamniškega okrožja** v Vodich ob dne 19. junija 1921. Kamniško orlovsko okrožje pobiti letos v prijazne Vodice, da pokaže moč svojih vrsta in uspehe pozimskega dela. Vzpored: 1. ob 1. pop. sprejem gostov ob vohu v vas, 2. ob 2. uri slovesne litanije, 3. ob pol 3. javna telovadba Kamn. okrožja, 4. po javni telovadbi ljudska veselica s srečolovom, šaljivo pošto i. dr. Med telovadbo in veselico svira Mengiška godba. Ker je to letos v okrožju prva večja orlovska prireditve, ste vsi prijatelji mladine in poštene zabave vladno vabljeni!

— **Nemški rudarji za socializacijo.** Na kongresu nemških rudarjev v Gießnu so sklenili, da vstrajajo na zahtevi socializacije rudnikov.

— **Davčna nasilja.** Maribor. (Iz delavskih krogov.) Če toži in zabavlja delavec čez visoke davke mu pač to nihče ne sme šteti v zlo. Kako pa se tudi ne bi hudoval in jezil, ko vidi, da bogatin plača primeroma z delavcem manj davka. Pa kakor že težko plača visoki dohod. davk, plačarino in invalidni davk, delavec s stalno službo in zaslužkom, tembolj težko je to za delavca brez stalne službe in zaslužka. Kako krivično in nesocialno je, da se predpisuje davk osebam, ki dosedaj sploh niso plačevali advka. Da se ravna kakor najbrž nikjer drugje, je dokaz to, da so v Mariboru predpisali 60 do 75 let starim, bolehnim in za vsako delo nesposobnim delavcem — postrežčkom po več sto kron davka, ravnotako se je predpisal tudi davk služkinjam, ki mnogokrat ne dobi na leto v denarju toliko, da bi zadostovalo za obuvanje, o čem drugim pa sploh ni govora. Kako pa pride uboga služkinja do tega, da še tistih borih par kronic, ki si jih s težavo prihrani na leto, mora zanesti na davkarstvo. Ali pa starček, ki se s svojim zaslužkom komaj preživljuje? No pa naj nam še modri gospodje povejo, kje naj si vzamejo ubogi ljudje denar, da jim bo mogoče plačati davke? — Ali naj gredo krast? — Drugega izhoda nil.

— **Iz tržiške okolice.** Ko so se pričeli iztirjevati dohodninski davki, je med ljudstvom zavladalo veliko razburjenje, ki je bilo upravičeno, kajti davki so bili nerazmerno veliki. Zanimivo je tudi to, da so bili visoki davki naloženi predvsem onim, ki ne trobijo v centralistični rog. Z ozirom na pritožbe davkoplačevalcev je bil znani vojni dobičkar in »trgovec« P. odstavljen kot uradni cenilec, iz česar se sklepa, da je on dajal napačne podatke. Pripricani smo, da dobi za to svoje nerestnično poročanje zasluženo plačilo.

— **Ker je ranil z nožem Tomaža Uran-karja** je bil Jernej Hribar iz Savinje vasi obsojen na 3 mesece težke ječe.

Ljubljanski dogodki.

lj »Izlet v Belokrajino« bo predmet skioptičnemu predavanju, ki se vrši v petek, dne 10. junija 1921, ob pol deveti uri zvečer v veliki dvorani Ljudskega doma. Predava belokranjski rojak g. dr. Martin Malnerič. Pobitino, da vidimo lepoto Belokrajine da čutemo njeno zgodovino.

Vstop je brezplačen za člane kršč. soc. organizacije. Nad 100 skioptičnih slik bo pojasnjevalo zanimivo predavanje.

lj **Dvakrat predkaznovana** je bila Iv. Triller. Deželno sodišče v Ljubljani ji je dne 22. julija 1919 zadnjič prisodilo 8 mesecev težke ječe. Dne 8. t. m. je zopet sedela na obtožni klopi zbornega sodišča v Ljubljani, ker je kradla na Bledu in grdo opsovala policijskega nadstražnika Josipa Korena, ko jo je 28. aprila letos aretiral. Ljudomili sodniki so ji prisodili 6 mesecev težke ječe.

lj **Vse jim hodi prav.** Dne 4. t. m. ponoči je neko ukradel polkna s priličnega okna Živiceve hiše na Rimski cesti. Gospodar ima 200 K škode.

lj **Neprevidni kolesarji.** Na Hradskega cesti sta trčila dva kolesarja. Eno kolo je poškodovano. Nepreviden kolesar je podrl na Zaloški cesti učenko Jerico Dalenc, katera se je pri padcu poškodovala na desni noži.

lj **Po zmerni ceni** se proda dobro ohranjen pletilni stroj. Natančneje se poizve v pisarni Jugoslov. strok. zveze, Stari trg 2/I.

Viničar.

Naša društva.

lj **Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov** vabi svoje člane k važnemu sestanku, ki bo danes, v četrtek, 9. t. m., ob 8. uri v dvorani Rokodelskega doma.

lj **»Krekova prosveta«.** Članice, ki se odo udeležile v nedeljo 12. t. m. orlovske spreveda, naj se zbero točno ob pol 8. zjutraj na dvorišču Medjatove hiše pod števno zastavo. Vse morajo biti v naravnih nošah in naj pridejo v čim večjem številu. Sprevod se začne ob osmi uri. — U. Kattauer, t. č. predsednica.

lj **Odbor SKSZ** ima danes zvečer ob 20. uri v Jugoslovanski tiskarni sejo. — I. podpreds.

lj **Osrednji odbor SDZ** ima jutri v petek 10. t. m. točno ob 14. uri v pisarni SKSZ v Ljudskem domu važno sejo. — Predsednik.

lj **Ljudski oder** ima jutri ob 20. uri sejo v običajnih prostorih. — Tajnik.

Ljubljanska poroka.

Ana Gole (glej včerajšnji »Novi čas«) je bila včeraj obsojena na 15 mesecev težke ječe.

Danes predseduje porotnemu senatu g. nadsvetnik Bulovec, votanta sta gg. nad-

Iz organizacij.

Jugoslov. strok. zveza.

lj **Občni zbor okrožja JSZ v Mariboru** se je vršil v nedeljo 5. t. m. Zastopanih je bilo 11 skupin. Celotno poročilo prinese »Naša Moč«.

lj **Pisarna ljubljanskega okrožja JSZ** se nahaja začasno v prostorih centrale JSZ na Starem trgu 2/I. Poslovala bo od začetka dvakrat na teden in sicer ob ponedeljkih in sredah od polšeste do sedme ure zvečer. Opozarjajo se vse ljubljanske skupine JSZ naj odposlano na okrožje naslovijo z naslovom pisarne JSZ z opombo: Ljubljansko okrožje.

lj **Redne seje ljubljanskega okrožja JSZ** se bodo vršile vsak drugi ponedeljek, pričnši z 20. junijem, vsakokrat ob 8. uri zvečer v pisarniških prostorih. Na to se opozarjajo posebno odborniki okrožja, za katere je udeležba obvezna in zainteresirane skupine, da po potrebi pošljejo svoje zapu-nike.

lj **Izredna seja ljubljanskega okrožja JSZ** se vrši v petek, 10. junija ob 8. uri zvečer v pisarniških prostorih na Starem trgu 2/I. Za vse odbornike udeležba obvezna.

lj **Vse skupine ljubljanskega okrožja JSZ** naj pošljejo poročila o zadnjih okrožnicah na pisarno ljublj. okrožja JSZ.

Železničar.

lj **Tudi agitacija.** V glasilu Zveze jugoslovanskih železničarjev čitamo sledečo zahvalo: »Podpisani se najprisrčneje zahvaljujem vsem darovalcem za vsoto 1444 K, ki mi jo je izročila Podružnica Ljubljana II kot podporo v sled moje dolgotrajne bolezni. — J. Š. pom. moč.« To zahvalo pa spremlja nasledni komentar: »Akoravno zgoraj imenovani ni bil naš član, smo vseeno njegovi prošnji ustregli in s tem dokazali, da pošteno delamo v prid železniškega stanu in da smo pripravljani tudi onim revežem pomagati, ki so svoje zveličanje iskali pri drugih organizacijah, pa so bili varani. — Predsedstvo.« — Ta komentar je za pojmovanje kolegijalnosti prav karakterističen in jasno osvetljuje delovanje pri zveznem predsedstvu. Za bolnega železničarja je bila pri blagajni predložena nabiralna pola. Njegovi tovariši so prihajali in darovali, da delanezmožnemu in trpečemu sodelavcu olajšajo gorje. Niti na misel jim ni prišlo, služiti s tem strankarstvu zveze. Zahvala železničarja J. Š. predsedstvu Zveze ni

svetnik Einspieler in okrajni sodnik Kralj; obtožbe zastopa g. dvorni svetnik Trezn.

Potem ko so bili gg. porotniki izre-bani in zapriseženi, je pričel g. nadsvetnik Bulovec razpravljati o sledečem slučaju:

Prekanjena tatca iz navade.

Iz obtožnice navajamo: Natararica Josipina Kunjar, rojena 21. marca 1889 v Šmartnem pod Šmaro goro je bila radi predolgih prstov že večkrat kaznovana. Ker pa je »stara navada železna srajca«, je tudi občutne kazni niso poboljšale. Danes se mora zopet radi lepe lastnosti tatvine zagovarjati pred poroto. Obdolženka se je namreč majnika 1920 v Kočevju seznanila z ženo uradnika bolniške blagajne v Celju Ivano Uršič. Tam jo je pridno obiskavala. Ko se je Ivana Uršič preselila v Ljubljano k svojim staršem Lovrencu in Ivani Koman v Ljubljani, Velka Colnarska ulica 17 je zahajala tudi sem. Lovrenc Koman je imel v mestni hranilnici vloženi 5100 K. Knjižico je hranil pod blazino v svoji postelji, kar je Kunjarjeva pri svojih obiskih tudi opazila. Koncem meseca junija pa je Koman opazil, da je knjižica zginila in z njo tudi od žene prihranjeni znesek 1000 K. Komanovi in njihov zet Franc Uršič so poizvedovali po knjižici, končno se je posre-čilo Uršiču izvedeti po ljubimcu obdolženke L. Fišlerju, da je Kunjarjeva pri natararici Katarini Udovič, na Poljanski cesti shranila hranilno knjižico. Ker obdolženka ni mogla utajiti, da knjižice ni dostavila Udovičevi, si je zmisli-la kaj premeteno po-vest o nekem dimnikarju Komanu, kateri da je hodil k njej v kavarno Narodnega doma. Nekega dne ji je zastavil predmetne knjižice za znesek 800 kron z naročilom, naj jih takoj odda Udovičevi, katera ji bo tudi izplačala izposojenih 800 kron. Kunjarjeva je dimnikarja natančno opisala. Policija je v to svrhu zaslišala več dimnikarjev in dognala, da si je le to dogodbico izmislila. Tudi Uršičevi ni ničesar povedala, da bode knjižico zopet kdo proti plačalu 800 kron odzvel, temveč je trdila, da je knjižica last njenega ljubimca Ludovika Fišlerja.

Kunjarjeva, katero je zagovarjal gosp. dr. Novak, je povedala, da je bila natararica v Narodnem domu in da ni kriva. Povedala je tudi, da je veržila s tobakom in si pridobila 800 kron.

Predsednik g. nadsvetnik Bulovec je na to zaslišal v zadevi osem prič.

Obtoženka je bila obsojena na 3 leta težke ječe.

Kovinar.

lj **Javornik-Koroška Bela.** Preteklo nedeljo se je vršil v cerkveni hiši na Beli do bro obiskan delavski shod. Na shodu je govoril tov. Sušnik o naših minimalnih socialnih zahtevah, ki jih stavimo do svoje države. Mednarodni in breznarodni kapitalizem izdaje v imenu državnosti razne »obznanec« proti delavnemu ljudstvu, ki dejansko tvori državo, mobilizira z milijardami ljudskega premoženja soldatesko, ki ga naj štiti, da bo mirno izžemal delavno ljudstvo. Delavno ljudstvo bo zmogalo, če bo medseboj složno, enega skupnega so-vražnika imamo — le takrat bomo zmogali, če se združi delavstvo, stopi enotno pod vodstvo Onega, ki ni varal svojega ljudstva, onega, ki je prinesel na svet ogenj pravice in svobodo sužnjem, složno v znamenju krščanstva. — Navzoča sta bila dva policijska komisarja, ki sta smatrala suho konstatiranje današnjega sistema za protidržavno hujskanje ter pozvala govornika na »zmernost«. Navzoči komunisti so priznali, da gre kršč. delavska organizacija res pot odločnega in poslednega boja za delavsko pravico. — Shod je uspel zelo dobro in smo si svesti, da bo delavstvo uvidelo, da je v slogi njegova moč in njegova zmaga.

Trgovski in zasebni nastavljencl.

lj **Seja Zveze trgovskih in privatnih nastavljenecv** se vrši danes ob polosmi uri zvečer v navadnih prostorih. Vabijo se celoten odbor in tudi člani. — Tajništvo.

lj **Tržič.** V ponedeljek zvečer se je vršil sestanek predilniškega delavstva, na katerem se je razpravljalo o zadevi krize v predilniški tovarni. — Ob 8. zvečer je bil sestanek zaupnikov, na katerem je po-očal tov. Sušnik o organizaciji. Storili so se sklepi, ki obetajo, da se bodo tržiške skupine JSZ nanovo poživile.

Lesni delavec.

lj **Češnjica-Železniki.** Kakor sem slišal, ni tukajšnjim podjetnikom prav, da se je tu ustanovila skupina JSZ in da je Lil tukaj govoril »far« (duhovnik). Eni pravijo: Farji oziroma kaplančki naj učijo besedo božjo, ne pa ljudi hujskati. Drugi pa pravijo: Jaz ne pridam nič k plači, bom dobil rajši Primorce ali pa Rumune itd. Mi pa mislimo, da v cerkvi doma dobimo dosti cerkvenega pouka, kdor ga hoče poslušati, samo naši podjetniki ga ne poslušajo. Drugič pa pravimo: kar dobijo naj Rumune in Primorce, če jim bodo ti delali za to plačo, kakor mi.

Viničar.

lj **Vurberg.** V nedeljo, 19. t. m. po sv. maši se vrši shod viničarjev. Vabljeni so vsi, naj nobeden ne manjka.

Služkinja.

lj **Zveza služkinj.** Krekova prosveta vabi zaupnice in odbornice vseh skupin k seji, ki se vrši v četrtek, 9. t. m. ob pol 9. uri zvečer, v društvenih prostorih.

lj **Sv. Petra skupina Zveze služkinj** ima svojo sejo v petek, 10. t. m., ob pol 9. uri zvečer v šentpeterski dvorani. Vabljenje so vse odbornice.

lj **Ljubljana.** Strokovna zveza služkinj priredi 26. t. m. v Rokodelskem domu (ob lepem vremenu na vrtu, ob deževnem pa v dvorani) veselico s sledečim sporedom: 1. Igra, burka v 1 dejanju; 2. petje, ženski zbor, do 40 oseb močan; 3. letača korespondenca; 4. ameriški zapor in še več druge vesele zabave. Veselica se prične ob 4. uri popoldne, traja do 11. zvečer. Med zabavo bo igrala godba. Vsem udeležencem preskrbe služkinje dobro postrežbo, pijačo in najljubše jedi za nizko ceno. Vstopnice se dobe 1 uro pred otvoritvijo v predprodaji po 1 dinar.

lj **Poselska posredovalnica.** Sprejme se izurjena družinska kuharica, najraje v starosti okoli 30 let, k ugledni družini s takojšnjim nastopom pod ugodnimi pogoji. Naslov pove Strokovna zveza služkinj, Stari trg 2, I. nadstr.

lj **Posredovanje v sporih.** Večkrat se dogajajo slučajji, da zveza mora posredovati pri poselskih zadevah med delodajalci in služkinjami. Taki pojavi so postali dnevni red. Voja je valove in tečaje življenja tako razburkala, da je pri največkratnih posredovanjih vprašanje pravice rešitve tako težko, da pri vsem prizadevanju ne moreš dognati, na čigavi strani je pravica. Obe stranki se čutita opravičeni ter zagovarjata svoje stališče z družinskih in socialnih vidikov. Pri vsem tem je pa treba pojmovati, da roka roko umiva in tega principa naj bi se ta in drugi oprijel. Uspeh je nedvomljiv. Da bi služkinje rajše po več let bile pri enem gospodarju, če bi se s služkinjo primerno in pravilno občevalo, o tem ni dvoma. Ni pa treba tudi podtikati vseh napak in pregeh posameznih oseb vsem članom ene organizacije ali enega stanu. — Služkinja.

Čipkarica.

lj **Od načelstva Osrednje čipkarske zadruge** v Ljubljani je vsled prevelike obremenitve z delom pri JSZ odstopil g. Ant. Komlanec. Vodstvo zadruge je prevzel g. profesor P. Modic. V odbor je kooptiran g. Ivan Silvester, poslovodja I. delavskega konsumnega društva v Ljubljani.

lj **Zahvala.** Podpisana zveza se tem potom naskreneje zahvaljuje I. predsedniku Osred. čipk. zadruge g. Ant. Komlanec-u za njegovo požrtvovalno delo pri ustanovitvi zadruge, kakor tudi pri nadaljnjem vodstvu. Za vse: Bog plačaj! Za »Čipkarsko zvezo« Anton Kogej, t. č. predsednik, Mici Sušnik, t. č. tajnica.

lj **Požar na Savi.** Dne 31. V. je izbruhnil požar v lesnem skladišču Kranjske industrijske družbe na Savi. Požar je povzročil družbi 2 milijona kron škode. Požar je povzročila najbrže iskra iz lokomotive.

BOLEZEN KRALJA PETRA.

lj **Belgrad, 9. junija.** (Izv.) V dobro informiranih krogih se govori, da je kralj Peter v resnici obolel, vendar pa ne tako resno, kot se je govorilo v začetku. Vesti o pozivu regenta Aleksandra dementirajo.

Odgovorni urednik Anton Marinček.
Izdaja konzorcij »Novega časa«.
Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.